

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska powietrzne różne uwagi
19	6 27" 3,	947 + 9°	0 3,	85	Zpł. Zachodni słaby	Pogoda
	2 4,	053 + 17,	5 3,	05	Wschodni „	Pogoda z Chmurami
	10 4,	244 + 12,	6 4,	24	„ „	Chmurno

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 18 Maja. —

W dniu wczorajszym o godzinie 6tej po południu, Najjaśniejszy Pan przybyć raczył do Warszawy z Petersburga, w towarzystwie generał-adjutanta Hr. Orłów. Ulice, któremi Monarcha przejeżdżał i Łazienki Królewskie, natłoczone były mieszkańcami, objawiającymi uczucia radości na widok N. Pana. Wkrótce po przybyciu swym Jego Cesarsko Królewska Mość, obejrzał raczył nowo-wzniesioną w Łazienkach Kaplicę, o godzinie zaś w pół do 10tej wieczór N. Monarcha używał przechadzki po parku i Łasku Łazienkowskim.

— Dnia 15 Maja. —

Jego Cesarsko Królewska Mość Najmilszościwiej zezwolić raczył niżej wymienionym urzędnikom Królestwa Polskiego na przyjęcie i noszenie orderów, któremi J. K. M. Król Pruski ozdobić ich raczył za ułatwienie nabycia i transportu zboża, zakupionego na potrzebę południowych okolic Regencyj Gumbińskiej, powszechnym niedostatkiem dotkniętych, a mianowicie: Gubernatorowi Cywilnemu gub. Augustowskić, Rzec. Radcy Stanu Tyklowi, order Orła Czerwonego k. 2. i Kontrolerowi Komory celnej w Ossowcu, p. Dablon, tenże order kl. 4.

10. Książę Namiestnik Królestwa, ze względu na klęski ogólne kraju, z powodu nieurodzaju i wylewu wód wynikłe, któremi wyznawcy Mojżeszowi zarówno dotkniętemi zostali, i co uboższych mieszkańców tego wyznania stanowi w trudności poniesienia w chwili obecnej kosztów bądź na zmianę ubioru, bądź też na wnoszenie ustanowionej w przeciwnym razie opłaty; raczył zezwolić, iżby obowiązek włożony na Starozakonnych zmiany ubioru, z d. 1 lipca r. b., tudzież pobór opłat za pozwolenie noszenia ubioru żydowskiego, wstrzymany był do d. 1 października r. b. (G. Polic.)

— Petersburg 4 Maja. —

N. Pan na raport ministra spraw wewn., rozkazać raczył, aby wydawane paszporta zagraniczne dla osób, które udają się w pielgrzymkę do Jerozolimy, dla odwiedzania miejsc świętych, były wolne od opłaty.

Ukazem z d. 10 kwietnia r. b. N. Pan wynieść raczył do urzędu miast gubernialnych, pod względem praw handlowych i opłaty gildy, następujące miasta: Kronsztadt, Odesse, Rybińsk, Kozłów, Jeleo i Ekaterinburg.

— Paryż 5 Maja. —

Izba deputowanych zajmuje się teraz projektami dotyczącymi założenia różnych gałęzi kolei żelaznych.

Ibrahim Pasza udał się w sobotę z swym młodym synem, który od roku uczęszcza do szkół paryzkich, i z kilku osobami swęj swięty do pałacu sprawiedliwości. Xiążę wprowadzony najprzód został na audyencyę sądu poprawczego. Ośmnastoletni młodzieniec, obwiniony o udział w fałszerstwie stał przed sądem. Ibrahim Pasza z swą swiętą usiadł w przygotowanym dla niego miejscu. Prokurator rozpoczął rek wizytoryum w następujący sposób: „Dostojny gość, który przez swą obecność w tej sali okazuje dla fraucuzkiej sprawiedliwości i Magistratury tak odznaczające poważanie, dozwolił nam biega sprawiedliwości nie przerywać. Wiemy, że Jego Wysokość Ibrahim Pasza pragnie dobrodziejstwa nowej cywilizacji zastosować dla ludu, którym kiedyś rządzić jest powołany; wiemy, z jaką on gorliwością śledzi w prawach i instytucjach innych krajów środki do poprawienia stanu ludu, którego przyszłość jest mu powierzona. Jestto więc pojąć jego uczucia i jego szlachetny charakter, jeżeli w dalszym ciągu wypełniać będziemy nasze obowiązki. Ibrahim zdawał się być żywo zajęty rozprawami sądowymi; syn jego z tyłu za nim stojący objaśniał mu administrację i procedurę sprawiedliwości. Po relacji przysługującego Ibrahim o-

puścił salę audyencyonalną, nie czekając na wypadek narad sądu przysięgłych, i zwiłżał inne części pałacu.

Z xciem Salerno, jadącym z Tuileryów, wyrócił się pojazd przez złamanie się osi, ale bez żadnego uszkodzenia.

Minister wojny postanowił, aby szkoły śpiewu w korpusach piechoty i inżynierii były obowiązkujące, i wszędzie przez muzykusa udzielane.

Proces Lecomta w Sądzie Parów nie rozpocznie się zapewne przed końcem bieżącego miesiąca.

W izbie Parów toczą się rozprawy nad projektem do prawa względem żeglugi na rzekach i kanałach.

Opowiadają tu, że Narvaez przed wyjazdem swoim z Madrytu otrzymał od królowej Krystyny w podarunku milion realów, a w tej chwili rozpocząć z nim miano układy względem powrotu jego do Madrytu. Narvaez ma być mianowany jlnym Kapitanem Gallicyi, objąć dowództwo nad wszystkimi przeciwko powstańcom wysłanemi wojskami, aby siłnym ciosem przytłumić odrazu powstanie. Tym sposobem po otrzymanem zwycięztwie odbyłby uroczysty wjazd do Madrytu, a następnie mógłby znowu stanąć na czele spraw publicznych. Już podobno zgodzono się na niektóre punkta, tylko wynagrodzenie za uspokojenie Gallicyi stawiać ma jeszcze niejake trudności, gdyż Narvaez ogromnego za to żąda honorarium.

Echo d'Oran donosi, że Abdelkader napadnięty przez sprzymierzone dawniej z nim pokolenie Uled Nail, znaczne poniósł straty.

Według *Courrier français*, marszałek Bugeaul miał otrzymać jednومiesięczny urlop na powrót do Francyi dla poratowania zdrowia. W czasie jego nieobecności generał Lamoriciere ma pełnić obowiązki jlnego gubernatora.

Piotr Laffitte, starszy brat zmarłego Jakóba Laffitte, zmarł wczoraj przeżywszy lat 81. Z lleznej rodziny pozostała przy życiu tylko starsza jego siostra, p. Ferrere Laffitte, która żyje już 84 lat.

Ukończona została sprawa o zaginione na poczcie paryżkiej przesyłki pieniędzy i weksli, rozpoczęła na skargę bankierów. W ciągu ośmiu miesięcy, straty te wyniosły do 600,000 franków. Śledztwo wykryło ważne podejrzenia przeciw niejakiemu Vaubezon, nadliczbowemu urzędnikowi poczty. Między świadkami w tej sprawie, stawała niejaka Sergeant, znana na balach Mabille pod nazwaniem *Królowej Pomaré*. Vanbezou, oraz współnik przestępstwa, a towarzyszy jego rozpustnego życia, niejaki Lebourgeois, skazani zostali na pięć lat więzienia.

— Londyn 4 Maja. —

Dwór udał się onegdaj do Claremont.

W Kron-i-Anker-Tawerne odbyło się onegdaj liczne zgromadzenie przyjaciół Irlandyi, dla wynurzenia swęj niechęci przeciw bilowi irlandzkiemu. Daniel O'Connell miał energiczną mo-

wę, którą przypominała jego poprzednie lata, i w której uwagi godne są następujące słowa: »Gdy wojna z Ameryką lub Francją wybuchnie, Irlandya będzie naturalnie za Anglią, jeżeli Anglia ludowi irlandzkiemu da jego własny Parlament; w razie przeciwnym biada jej!« W ogólności uznano, że jedyny ratunek Irlandyi jest w zniesieniu unii, które z gorliwością popierać postanowiono.

Według ostatnich doniesień z Irlandyi, w różnych miejscach hrabstwa Clare usiłowano lud podburzyć; z tem wszystkiem katolickiemu duchowienstwu udało się zapobiedz wszelkim niepokojnościom, bez przyłożenia się wojska.

Z Bengalu nadeszło do Banku Dublińskiego 2,000 fst. jako składki dla biednych irlandczyków, i zapowiedziano dalsze nadsyłki.

Dnia 12 kwietnia dyrektorowie wschodniej kolei żelaznej zarządzili wysłanie pociągu szczególnego dla osób udających się na wysługi konne w Newmarket. Karawana ciągniona dwoma parowozami szła z największą szybkością, kiedy nadzorca, który sam powoził, postrzegł, że drugi z rzędu parowóz wyszedł z kolei i ciągnął eug do głębokiego rowu napelnionego wodą. Z wielką przytomnością umysłu zdołał sam parowóz zwrócić na kolej, ale karawana, która też była zesła z drogi, danym jej popędem sama się skierowała do rowu i w krótko wagony zaczęły się jeden na drugi wywracać z okropnym trzaskiem. Szczęściem pierwsze wagony były napelnione końmi biegowemi które wszystkie się pozabijały lub potopiły! następnę z masztalerzami, a z nich wielu odniosło atłuczenia. Karetę zaś z wybranem towarzystwem, między którym był Lord i Lady Chesterfield, lord E. Russell i innych nie mało osób wyższej arystokracji; zwolna wywróciły się do rowu i podróżni nie ulegli innemu szwankowi, jak wpadnieniu do błota, z którego łatwo się wyratowali.

Rozmaitości.

NIEZAPOMINAJKI.

(zdarzenie prawdziwe)
(z Journal de Francfort.)

Roku 1809, w 12tym pułku liniowym, stojącym wówczas załogą w Strasburgu, znajdował się sierżant nazwiskiem Piotr Pitois, którego koledzy nie nazywali inaczej tylko Piotr Połknij-żywcem. Było waleczny, w całym znaczeniu tego słowa żołnierz, i, jak mówiono w pułku, twardy do upieczczenia. Zawsze pierwszy i ostatni w ogniu; uchodził za lubiącego tylko dwie rzeczy w świecie: zapach prochu i świst kul. Ci, którzy go widywali na polach walki z rozpalonem okiem i najeżonemi wąsami, rzucającego się w najgęstsze zastępy, zwykli byli mówić, że rzeczą była bałem dla Piotra Połknij-żywcem.

Otóż jednego dnia, nasz przyjaciel Piotr napisał do swego pułkownika list, w którym prosił o urlop dla odwiedzenia swęj niebezpiecznie choręj

matki; dodał zarazem, że ojciec jego, 78 letni sparaliżowany starzec, nie był w stanie pielegnowania swej żony, przyrzekał, że powróci natychmiast, jak tylko matka przyjdzie do zdrowia.

Pułkownik kazał odpowiedzieć Piotrowi Pitois, że lada chwili pułk otrzymać może rozkaz do wyruszenia w pole, i że przeto nie może udzielić mu urlopu.

Piotr Pitois poprzestał na tej odpowiedzi; ale we dwa tygodnie później, pułkownik otrzymał list, w którym Piotr donosił mu o śmierci swej matki, która wstąpiła do grobu ze zmartwieniem, że nie ujrzała przy sobie syna, któremu chciała udzielić ostatnie błogosławieństwo. Piotr prosił i tą razą o miesięczny urlop; dodał, że nie może przytoczyć powodów swego żądania, gdyż to jest familijną tajemnicą.... Prosił usilnie pułkownika, aby mu nie odmawiał tej łaski.

Drugi list Piotra nie miał pomyślniejszego skutku jak pierwszy. Kapitan biednego żołnierza rzekł tylko do niego: „Piotrze, pułkownik otrzymał twój list. Żałuję bardzo, że twa matka umarła, ale nie może ci udzielić urlopu; bo jutro pułk opuszcza Strashburg.“

Ach pułk opuszcza Strashburg! A dokąd idzie? proszę Pułkownika.

Do Niemiec mój wale! zny Piotrze. Będziemy się bić Ty to lubisz, nie prawda?... Otóż tam pojedziesz mój waleczny kolego.

Piotr Pitois nie odpowiedział; zdawał się być w głębokich myślach zatopiony. Kapitan wziął go za rękę i ściskając silnie rzekł: „Cóżto... czy ty dziś nie słyszysz? Ja ci donoszę, że najdalej za tydzień będziesz miał przyjemność bić się a ty mi nie dziękujesz za tę dobrą nowinę? Nie zdajesz się nawet słyszyć mnie.“

Nie mój Kapitanie, bardzo dobrze pana słyszałem i bardzo dziękuję za nowinę, znajduję ją wyhorną. Ale czy nie ma sposobu otrzymania urlopu?

Czy tobie się w głowie przewróciło? Urlop?... w wilię dnia wyprawy wojennej!

Nie myślałem o tem... Prawda, jesteśmy na wyjściu w pole... W takim razie nie udzielają urlopów.

Nawet ich też nie żądają!

Bardzo słusznie!.. Nawet ich też nie żądają.... byłoby to niekczemnością... Dla tego też nie żądam urlopu; obeię się hez niego.

I dobrze zrobisz.

Nazajutrz 12 pułk liniowy wkroczył do Niemiec. Nazajutrz Piotr Pitois, nazwany Połknij-żywcem, zbiegł z wojska.

W trzy miesiące potem, gdy pułk 12ty zebrałszy pod Wagram liczne wawrzyny, wszedł z tryumfem do Strashburga Piotr Pitois hańbą okryty przeprowadzony został do pułku przez oddział zandarmów.

Niebawem sąd wojenny zwołany został i Piotr Pitois oskarżony o zbiegostwo, w chwili gdy pułk występował przeciwko nieprzyjacielowi.

Te rada wojenna przedstawiała osobliwsze zjawisko: a jednej strony oskarżyciel mówił:

„Piotrze Pitois, ty, jeden z najwaleczniejszych w armii, na którego piersiach błyszczy gwiazda Legii honorowej, ty, który nie nległeś nigdy żadnej karze ani naganie ze strony twoich zwierzchników, ty nie mogłeś opuścić pułku, opuścić go prawie w wilię bitwy, nie będąc zmuszony ważnym powodem. Ten powód rada wojenna pragnie wiedzieć, byłaby bowiem szczęśliwą, gdyby

mogła, jeżeli cię nie uwolnić, to przynajmniej polecić łasce Cesarza.“

Z drugiej strony oskarżony odpowiedział:

„Zbiegłem bez żadnej przyczyny, bez żadnych powodów, nie żałuję tego. Zasłużyłem na śmierć, ukarście mnie!“

Następnie świadkowie zeznali:

„Piotr Pitois zbiegł, wiemy o tem, ale temu wcale nie wierzymy.“

Drudzy: „Piotr Pitois cierpi pomieszanie umysłu; sąd nie może skazywać obłąkanego. Nie na śmierć, ale do szpitala postać go wypadało.“

Zaledwie co ostatnie zdanie nie zostało przyjęte, bo nie było żadnego z sędziów, któryby uważał zbiegostwo Piotra Pitois, nazwanego Połknij żywcem, za jedną z owych szczególności przechodzących możność ludzką, których nikt nie pojmuję, ale które każdy przypuszcza. Tymczasem oskarżony okazał się tak prostodusznym tak loicznym w uporczywym żądaniu swego ukarania, z tak śmiałą otwartością głosił swoją zbrodnię, powtarzając zawsze, że jej nie żałuje, stał się jakiejś dawał dowody, tyle podobna była do brawury, że nie było sposobu uciec się do łaskawości. Kara śmierci została wyrzeczona.

Gdy odczytano wyrok, Piotr Pitois brwi nawet nie smarszczył, ani oczu zmrużył. Nalegano na niego z całą usilnością, aby się odwołał do łaski. Wzbraniał się to uczynić.

Gdy każdy domyślał się, że w tej rzeczy zachodziła jakaś tajemnicza okoliczność, postanowiono zawiesić wykonanie wyroku. Skazany odprowadzony został do więzienia wojskowego; oświadczono mu, że wskutku szczególnej przychylności, pozostawione mu trzy dni czasu na odwołanie się do łaski, założył na krzyż ręce i nic nie odpowiedział.

* * *

O północy, która dzień na egzekucję przeznaczony poprzedzała, drzwi więzienia skrzypnęły lekko na zawiasach; jakiś podoficer z młodą gwardy wszedł do więzienia i zbliżył się do łóżka, na którym spał spokojnie na śmierć skazany. Przypatrzwszy mu się chwilę, obudził go. Piotr Pitois otworzył duże oczy, i patrząc na około rzekł: „Ach! więc już nadszedł czas?... Przecież!“

Nie, Piotrze, odpowiedział podoficer, czas jeszcze nie nadszedł, ale wkrótce nadejdzie.

A co pan chcesz odemnie?

Piotrze, ty mnie nie znasz, ale ja cię znam. Widziałem cię pod Austerlic, biłeś się walecznie. Od owego dnia, Piotrze, powziąłem dla ciebie żywy i szczery szacunek. Przybywszy wczoraj do Strashburga, dowiedziałem się o twój zbrodni i o twojem potępieniu. Gdy dozorca więzienia jest moim krewnym, pozwolił mi udać się do ciebie, aby ci powiedzieć: Piotrze, ten co ma umierać żałuje często, że nie ma przy sobie przyjaciela, przed którym mógłby otworzyć swe serce i powierzyć do wykonania jakie święte obowiązki... Piotrze, jeżeli przystajesz, będę twym przyjacielem..

Dziękuję ci kolego Piotr odpowiedział.

Czy nie masz nic do powiedzenia?

Nic.

Jakto! ani pożegnania dla twój narzeczonej, dla twój siostry?

Narzeczonej? siostry? nigdy ich nie miałem.

Dla twego ojca?

Już go nie mam; przed dwoma miesiącami umarł na mojem ręku..

Dla twój matki?

Dla mojej matki?... rzekł Piotr, którego głos nagle mocno się zmienił; dla mojej matki! Ach! kolego, nie wymawiaj tej nazwy, bo tej nazwy, czy to widzisz, nie słyszałem nigdy, nie wymówiłem w mem sercu, bez uczucia się wzruszonym jak dziecię. A w tej chwili, zdaje mi się, że gdybym mówił o niej...

I cóż?

Płakałbym... A płakać, to nie na mężczyznę! Płakać, mówił dalej z uniesieniem, płakać kiedy mi nie pozostaje jak kilka godzin do życia, ach, byłoby to nie mieć odwagi!

Zhyt jesteś surowy kolego. Zdaje mi się, że mam Bogu dzięki tyle odwagi co kto inny, a jednak nie wstydziłbym się płakać mówiąc o mojej matce.

Prawda! rzekł Piotr chwytając z żywością za rękę podoficera; ty jesteś mężczyzną, jesteś żołnierzem, i nie wstydziłeś się płakać?

Mysząc o mojej matce?... zapewne że nie. Ona

jest tak dobra! ona mnie tak kocha! i ja ją tak kocham! (D. n.)

PRZYJECHALI DO KBAKOWA.

Od dnia 19 do dnia 20 Maja.

Bitny kapitan ces. ros., Petroff kuryer ces. ros., Liven jen.-adjut. ces. ros., Protschke Franciszek, z Polski; — Koskowski Michał ob., Komar, Smońska Honorata, Garczyńska Katarzyna ob., z Galicyi; — Klingner Jan, Willim Karolina, Liebich Teodor, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Sejdel Karol ob., Krudowski Wincenty, Roux Jan, Strudel Franciszka, Łubiński Kazimierz hr., Nowacki Franciszek, do Polski; — Sumarokoff Alexandra, Petroff kuryer ces. ros., Liven jen.-adj. ces. ros., do Galicyi; — Sponer Franciszek, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 18 i 19 Maja 1846 roku	1. GATUNEK				2. GATUNEK				3. GATUNEK			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz., Pezenicy.	36	—	37	—	34	—	35	—	32	—	33	15
„ Zyta.....	31	—	32	15	—	29	15	30	24	—	—	—
„ Jęczmienia	24	—	25	—	22	—	23	—	—	—	—	—
„ Owsa....	15	—	15	15	—	14	15	—	—	13	—	—
„ Grochu..	30	—	31	—	—	28	—	—	—	26	—	—
„ Jagiel. ..	46	—	48	—	—	44	—	—	—	—	—	—
„ Rzepaku..	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Tatarski..	—	—	24	—	—	22	—	—	—	18	—	—
„ Soczewicy	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniak	—	—	8	—	—	6	—	—	—	—	—	—
„ Wyki....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Wielogr...	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Konieczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od zł. 2 gr. 27 do zł. 2 gr. 6. Centnar słomy od zł. 4 gr. 24 do zł. 4 gr. —
Spirytusu garniec z opłatą od złp. 8 gr. — do złp. —
Okowity garniec z opłatą złp. 6 gr. 12
Masła garniec od złp. 7 gr. — do złp. 7 gr. 15
Jaj kurzych kopa . . . . . zł. 2 gr. —
Drożdży wanienka . . . . . od złp. 8 do złp. 9

Kraków dnia 18 Maja 1846 r.

Kommissarz Targowy.

W. Dobrzański.

Adjunkt Psorn.

NOTARYUSZ PUBLICZNY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadomia, iż w dniu 25 b. m. i r. o godzinie 9. z rana, w kamienicy pod L. 648 przy ulicy Mikołajskiej, rozpocznie się dalsza sprzedaż przez publiczną licytacją, w drodze pertraktacyi spadkowej, po Hieronimie Samelson pozostałych mebli i innych ruchomości, za gotową srebrną monetę, która następnie w domu pod L. 603, przy ulicy S. Krzyżkiej kontynuowaną będzie.

Kraków d. 13 Maja 1846. r.

(3r.)

Franciszek Jakubowski.

Prawnie zajęte ruchomości jakoto: łóżka, szafy, stoliki, sofy, stolki, i inne sprzedane zostaną przez publiczną licytacją w drodze exekucyi Sądowej w dniu 22 Maja r. b. o godzinie 10 zrana przed Sukiennicami M. Krakowa za gotową zapłatę.

Krakow dnia 16 Maja 1846 r.

Paweł Więckowski. K. S.

Doniesienia prywatne.

W Kancellaryi rządcy dóbr, państwa Bobrek w Okręgu Wol. Miasta Krakowa, odbędzie się w dniu 28 Maja 1846 r. publiczna licytacja na wydzierżawienie Propinacyi w całym państwie. — Warunki każdego czasu w miejscu przejrane być mogą; — każdy chęć licytowania mający złożyć zechce jako *cautum* 1500 Złp. w dniu zaś 1 Czerwca 1846, największej ofiarujący, propinacją na siebie podług warunków przed licytacją ogłoszonych odbierze.

Bobrek d. 17 Maja 1846 r.

(3r.)

W Tenczynku w Kancellaryi Dominikałnej odbywać się będzie w dniu 1 Czerwca r. b. licytacja na wypuszczenie PROPINACYI z wolnym wyszynkiem własnych trunków prócz piwa w dobrach hrabstwo Tęczynskie składających, a to każdego klucza oddzielnie Morawickiego, Krzeszowickiego, Brzozkwińskiego, Mirowskiego, Grojeckiego, Myszlachowskiego i Łgockiego. O kondycjach dzierżawy w tejże Kancellaryi można powziąć wiadomość (2r.)